

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ &
Β/ΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
8^{ης} ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕ
ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΜΟΙΡΕΣ

Πληροφορ.: Μπαγιάτη Ειρήνη
Τηλέφωνο & Φαξ :2892340350
Κιν. Τηλ.: 6936564225
Email: ebagiati@gmail.com
Ιστοσελίδα: <http://ebagiati.weebly.com>
Διεύθυνση: Δήμος Γόρτυνας – Τ.Κ. 70012 – Άγιοι Δέκα

Μοίρες, 25/11/2016

Αρ. Πρωτ.: 96

Προς:

Τους κ.κ Δ/ντές,/ντριες, τους
Προϊσταμένους / ες και το Διδ/κό
Προσωπικό των Δημοτικών
Σχολείων 8^{ης} Περιφέρειας Ν.
Ηρακλείου

Κοιν.:

- 1) κ. Περιφερειακό Δ/ντή
Π.Ε. και Δ.Ε. Κρήτης
- 2) κ. Προϊστάμενο
Επιστημονικής-
Παιδαγωγικής
Καθοδήγησης Π.Ε. Κρήτης
- 3) κ. Δ/ντή Α/θμιας Εκπ/σης
Ν. Ηρακλείου
- 4) Συμβουλευτικός Σταθμός
Νέων Ηρακλείου

ΘΕΜΑ: «Χτίζοντας τα σχολεία ως ψυχικά ανθεκτικές κοινότητες».

Η εγκύκλιος του ΥΠΠΕΘ για το νέο πλαίσιο της Ευέλικτης Ζώνης και των Βιωματικών Δράσεων στο Δημοτικό Σχολείο για το σχολικό έτος 2016-2017 (αρ. πρωτ. Φ13/1655/197708/Δ1/ 21-11-2016) επισημαίνει ότι θα πρέπει «να οικοδομηθεί κουλτούρα συνεργασίας (μεταξύ των μαθητών/-τριών αλλά και των εκπαιδευτικών) στη σχολική μονάδα μέσα από τον σχεδιασμό κοινών Σχεδίων Εργασίας και συστηματικά οργανωμένων κοινών δράσεων μεταξύ διαφορετικών τμημάτων ή και τάξεων, ώστε να δημιουργηθούν προϋποθέσεις για τη διασύνδεση του σχολείου με την τοπική κοινότητα...». Επίσης, για το μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής στις τάξεις Ε' και Στ' προβλέπεται ότι ενότητες της διδακτέας ύλης θα μπορούσαν να διδαχθούν μέσα από ένα προσεκτικά σχεδιασμένο βιωματικό πρόγραμμα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα ή τις Δεξιότητες Ζωής που θα υλοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.

Για την υλοποίηση των παραπάνω στόχων προτείνουμε στις σχολικές μονάδες της 8^{ης} Περιφέρειας Π.Ε. Ν. Ηρακλείου να υλοποιήσουν, στο πλαίσιο της Ευέλικτης Ζώνης και των Βιωματικών Δράσεων το σχολικό έτος 2016 -2017, **project** στη θεματική «**Χτίζοντας τα σχολεία ως ψυχικά ανθεκτικές κοινότητες**» και να **λειτουργήσουν ως κοινότητα - μάθησης πρακτικής**, προκειμένου, όπως και τα προηγούμενα σχολικά έτη από το 2014, να προβούν στην «ανάπτυξη συνεργασιών των εκπαιδευτικών ενός τμήματος, μιας τάξης ή και σε διαταξικές και διασχολικές συνεργασίες, κατά τον προγραμματισμό και την υλοποίηση των Σχεδίων Εργασίας».

Η ψυχική ανθεκτικότητα έχει αποτελέσει τις τελευταίες δεκαετίες το επίκεντρο πολλών ερευνών. Ήδη από τη δεκαετία του 70, οι αναπτυξιακοί ψυχολόγοι άρχισαν να παρατηρούν το γεγονός ότι υπήρχαν παιδιά τα οποία, ενώ βρίσκονταν σε ομάδα «υψηλού κινδύνου» για εκδήλωση προβλημάτων, ωστόσο φαινόταν να επιτυγχάνουν στη ζωή τους. Οι ειδικοί υποστήριξαν ότι η μελέτη

και η κατανόηση αυτού του γεγονότος θα προήγαγε την ανάπτυξη προγραμμάτων και παρεμβάσεων με στόχο την πρόληψη και την αντιμετώπιση σημαντικών δυσκολιών των παιδιών.

Η ψυχική ανθεκτικότητα είναι δυνατό να παρατηρηθεί σε πολλά επίπεδα καθώς γίνεται αναφορά στην ψυχική ανθεκτικότητα σε επίπεδο ατόμου, οικογένειας, σχολείου, κοινότητας και οικοσυστήματος. Η ενδυνάμωση των ατόμων, των οικογενειών και των κοινοτήτων μέσα από την προαγωγή των προστατευτικών παραγόντων και τη μείωση των παραγόντων επικινδυνότητας, θεωρείται σημαντικός προστατευτικός παράγοντας απέναντι στις δυσκολίες της ζωής. Σε μια τέτοια συστημική θεώρηση τα σχολεία, οι οικογένειες, και οι κοινότητες συνεργάζονται για να ενισχύσουν την ακαδημαϊκή επιτυχία και ψυχική ευεξία των μαθητών. Επομένως, οι τάξεις και τα σχολεία μπορούν και αυτά να αποτελέσουν «ψυχικά ανθεκτικές κοινότητες» που παρέχουν στήριξη και καθοδήγηση σε όλα τα παιδιά και συμβάλλουν στη διευκόλυνση της ανάπτυξης και της σχολικής τους προσαρμογής.

Σε επίπεδο σχολικής μονάδας, διακρίνουμε έξι βασικούς παράγοντες που συμβάλλουν στην προαγωγή της ψυχικής ανθεκτικότητας στο σχολικό περιβάλλον: (α) ανάπτυξη θετικών κοινωνικών σχέσεων, (β) δημιουργία σαφών και ξεκάθαρων ορίων, (γ) εκμάθηση κοινωνικών δεξιοτήτων, (δ) παροχή στήριξης και φροντίδας, (ε) ύπαρξη υψηλών προσδοκιών και σαφής έκφρασή τους και (στ) παροχή ευκαιριών για ενεργό συμμετοχή όλων των μελών της σχολικής κοινότητας. Οι τρεις πρώτοι τομείς στοχεύουν στη μείωση των παραγόντων επικινδυνότητας, ενώ οι τρεις τελευταίοι στοχεύουν στην ενίσχυση των προστατευτικών παραγόντων που προάγουν την ψυχική ανθεκτικότητα στο σχολικό περιβάλλον. Μέσα από συγκεκριμένες κατευθύνσεις και οδηγίες τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο οι εκπαιδευτικοί μπορούν να εξασκηθούν στο σχεδιασμό, στην ανάπτυξη και στην εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων που προάγουν την ψυχική ανθεκτικότητα σε επίπεδο σχολικού συστήματος μέσω της ενίσχυσης των προστατευτικών παραγόντων και της παράλληλης μείωσης των παραγόντων επικινδυνότητας. Προγράμματα που υιοθετούν τέτοιες στρατηγικές στοχεύουν α) στη βελτίωση της ποιότητας των συναισθηματικών σχέσεων και β) στην ενεργοποίηση ενός συστήματος που κινητοποιεί τα παιδιά να αποκτήσουν εμπειρίες μέσα από τις οποίες θα ενισχύεται η αυτοπεποίθησή τους, καθώς θα βιώνουν την επιτυχία στην προσπάθειά τους να κατακτήσουν γνώσεις και εφόδια ζωής.

Για την υποστήριξη των σχολείων και του διδακτικού προσωπικού της 8^{ης} Περιφέρειας ΠΕ Ν. Ηρακλείου στην υλοποίηση project στην προαναφερόμενη θεματική, θα υλοποιηθούν σεμινάρια σε συνεργασία με την Υπεύθυνη του Συμβουλευτικού Σταθμού νέων Ηρακλείου κ. Παναγιωτάκη Μαρία, αλλά θα αναπτυχθεί και συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση, τους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων και άλλους ειδικούς επιστήμονες. Τέλος, οι εκπαιδευτικοί που θα συμμετέχουν στην επιμορφωτική δράση, θα έχουν στη διάθεση τους το κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό, που θα επιλεγεί από τους/τις επιμορφωτές/τριες.

Η συμμετοχή των σχολείων και του διδακτικού προσωπικού της 8^{ης} Περιφέρειας Π.Ε. Ν. Ηρακλείου στην υλοποίηση project στην προαναφερόμενη θεματική, είναι προαιρετική. Για τη συγκρότηση της

κοινότητας μάθησης - πρακτικής στην προτεινόμενη αυτή επιμορφωτική δράση, προτείνουμε να συγκλησθεί ο Σύλλογος Διδασκόντων προκειμένου να διευκολυνθούν οι διαθεματικές συνδέσεις, οι συνέργειες και οι συνεργασίες των εκπαιδευτικών της Περιφέρειας.

Παρακαλούνται οι διευθυντές των σχολείων να μας κοινοποιήσουν την απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων του σχολείου για συμμετοχή στην κοινότητα πρακτικής με θέμα: «**Χτίζοντας τα σχολεία ως ψυχικά ανθεκτικές κοινότητες**», έως την Δευτέρα 12 Δεκεμβρίου 2016 στο email: ebagiati@gmail.com.

Η παρούσα πρόσκληση έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα: <http://ebagiati.weebly.com>, στην ενότητα επιμόρφωση – επικείμενα σεμινάρια.

Η Σχολική Σύμβουλος

Δρ. Ειρήνη Μπαγιάτη